

Вибіркова навчальна дисципліна «Етика та академічна доброчесність в освіті та науці»

На кого орієнтовано	Дисципліна орієнтована на здобувачів вищої освіти II (магістерського) рівня освіти спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у КАІ, насамперед гуманітарного, управлінського, соціально-економічного та правничого спрямування, а також на майбутніх фахівців, професійна діяльність яких пов'язана зі створенням оригінальних авторських самобутніх текстів.
Семестр	1 або 2 семестр
Мова викладання	українська
Пререквізити	Українська мова (за професійним спрямуванням) – знання мовних норм і базових комунікативних стратегій; Культура мовлення / Ділова українська мова – рівень володіння усним мовленням не нижче В1. Базові знання з дисциплін «Академічна і публічна комунікація українською мовою», «Наукові комунікації у фаховій діяльності»
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Предметом вивчення є правила та етичні норми поведінки в академічному середовищі, принципи і нормативно-правові засади академічної доброчесності, види прояву недоброчесності, наукове авторське письмо, технології створення якісних наукових статей, курсових і дипломних робіт.
Чому це цікаво/варто вивчати (мета)	Метою є формування компетенцій з питань академічної доброчесності, розуміння основних принципів академічної доброчесності та її значення для іміджу закладу вищої освіти, моральних і правових норм та наслідків їхнього порушення; опанування методами і технологіями створення наукових авторських текстів, які мають високий рівень оригінальності. В умовах інформаційного суспільства актуальним стає вміння репрезентувати результати своїх досягнень унікально і грамотно. Курс для тих, хто хоче навчитися створювати тексти, які мають високий рівень оригінальності й успішно проходять перевірку на наявність плагіату. Також важливим компонентом курсу буде вивчення програм на основі штучного інтелекту, зокрема принципів роботи GPTChat, діяльність якого вже сьогодні викликає етичні побоювання щодо його потенційного використання в шахрайських цілях (створення фейкових облікових записів у соціальних мережах або поширення дезінформації). Водночас розвиток GPTChat та інших технологій штучного інтелекту потенційно може принести суспільству безліч переваг, включаючи покращення комунікації, підвищення продуктивності, тому важливо вже сьогодні осмислити функціонування цього явища в системі можливих перешкод і для академічної доброчесності.

<p>Чому можна навчитися (результати навчання)</p>	<p>Результатом вивчення курсу буде набуття практичних навичок етичної поведінки в академічному середовищі, засвоєння основних правил організації наукового пошуку, набуття навичок коректного оформлення власних наукових робіт.</p> <p>Після проходження курсу здобувачі вищої освіти оволодіють способами виявлення прихованого плагіату, вміннями роботи з інтернет-сервісами з ознак плагіату (Turnitin, Ukrunid, Copyscape Premium, Copysentry, PlagAware): їхніми модулями, функціями, можливостями. Опанують методи створення наукових текстів із дотриманням високих стандартів та принципів академічної доброчесності..</p> <p>У результаті здобувачі вищої освіти навчатимуться етично правильно працювати з програмами штучного інтелекту (ШІ) та GPTChat, зокрема.</p>
<p>Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)</p>	<p>Отримані в результаті проходження курсу практичні навички з етичної поведінки в академічному середовищі та вміння коректного оформлення текстів наукових публікацій, курсових та дипломних робіт з високим рівнем оригінальності будуть використані для отримання високого рейтингу успішності та формування позитивного іміджу в подальшій діяльності – це важлива складова досягнення професійного успіху фахівця.</p> <p>Компетентності: комунікативна, наукова, цифрова, мовна.</p> <p>Вивчення роботи з GPTChat і програмами на основі ШІ може допомогти в розробці етичних принципів та впровадження технологій ШІ в академічному середовищі, а також розробити програми, які допоможуть людям адаптуватися до мінливого ринку праці. Крім того, здобувачі вищої освіти будуть долучені до розробки політик для захисту конфіденційності особистості та запобігання неправомірному використанню технології штучного інтелекту.</p>
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст дисципліни (перелік тем):</p> <p>Академічна доброчесність: правові засади та термінологічний апарат. Поняття «академічна доброчесність» та його значення в системі сучасної європейської освіти.</p> <p>Нормативно-правова база університетської спільноти: закони, стандарти, кодекси, положення. Поняття про авторське право, наукову репутацію, імідж ЗВО.</p> <p>Академічна доброчесність як центральне поняття сучасної академічної спільноти.</p> <p>Соціальна роль та суспільне значення, принципи і структура академічної доброчесності.</p> <p>Права та обов'язки представників наукової спільноти.</p> <p>Формування академічної культури у студентів на прикладах українських та європейських ЗВО.</p> <p>Види прояву недоброчесності: плагіат, шахрайство, фабрикація результатів, шантаж, підкуп, конфлікт інтересів.</p> <p>Наукове авторське письмо. Основні правила організації наукового пошуку.</p> <p>Мовна специфіка наукового тексту. Коректне оформлення</p>

	<p>власних наукових робіт. Презентація наукових доповідей. Технічна складова академічної доброчесності. Процедури та способи досягнення академічної доброчесності у процесі освітньої та наукової діяльності. Способи приховування та визначення плагіату в текстах.. Робота з сервісами пошуку ознак плагіату в тексті. ДСТУ 8302:2015 та міжнародні стилі цитування.</p> <p>Проблеми професійної етики у сучасній академічній спільноті. Значення академічної доброчесності для іміджу й рейтингу ЗВО. Організація система менеджменту якості в НАУ. Університетський репозитарій та його колекція. Етика використання наукових досягнень. Міжособистісні стосунки у науковому колективі.</p> <p>Етичні аспекти в роботі з програмами на основі ШІ.</p> <p>Види занять: лекції, практичні.</p> <p>Методи навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пояснювально-ілюстративний метод; - метод проблемного викладання; - репродуктивний метод; - дослідницький метод; - інноваційні методи навчання (круглий стіл, дискусія, мозковий штурм тощо). <p>Форми навчання: очна, дистанційна.</p>
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Академічна доброчесність та професійна етика : навч. посіб. / Сібрук А. В., Дубик Х. М., Литвинська С.В., Онуфрійчук Г.І., Приходько О.Ю., Черіпко С. І. Київ : ДУ «КАІ», 2025. 140 с. 2. Приходько О. Штучний інтелект у дискурсі академічної доброчесності освітньої і наукової діяльності здобувачів вищої освіти. Матеріали VII Міжнародної наукової конференції «Мова та культура у просторі новітніх технологій: проблеми сучасної комунікації», м. Київ, 12 березня 2025 р.; ДУ «Київський авіаційний інститут» / за заг. ред. А.В. Сібрук. К., 2025. С. 82-85. 3. Литвинська С., Приходько О. Методологічні аспекти викладання навчальної дисципліни «Наукові комунікації у фаховій діяльності» для майбутніх фахівців. Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка. Психологія: зб. наук. праць. Київ : НАУ, 2023. № 22. С. 64 – 72. URL: https://jrnl.nau.edu.ua/index.php/VisnikPP/article/view/17604 СТАТТЯ група Б 4. Бойко Н., Коткова Л., Литвинська С., Приходько О., Самборин В. Evaluative potential of the component composition of phraseological units of the ukrainian language regarding indication of the world of emotions. AD ALTA: journal of interdisciplinary research. 13/01-XXII. 2023. С. 132–137. URL: https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000925136500024 (видання індексовано в наукометричній базі «Web of Sciences») 5. Sibruk , A. V., Lytvynska, S. V., Koshetar, U. P., Senchylo-Tatliloglu, N. O., Stetsyk, C. M., Diachuk, T. M., & Sibruk, V. L.

	<p>Ukrainian education system: war challenges. Multidisciplinary Science Journal, 5, 2023. ss0502. URL: https://doi.org/10.31893/multiscience.2023ss0502 (видання індексовано в наукометричній базі «Scopus»)</p> <p>6. Sibruk, A.V., Lytvynska, S.V., Koshetar, U.P., Senchylo-Tatlilioglu, N.O. and Tatlilioğlu, K. Stylistic figures as a factor in the formation of communicative intention in scientific linguistic texts. ACNS Conference Series: Social Sciences and Humanities, 3, 2023. P. 02005. Available from: https://doi.org/10.55056/cs-ssh/3/02005</p> <p>7. Кошетар У. П., Литвинська С. В., Приходько О. Ю. Концептуальний апарат фахової наукової комунікації. Науковий збірник «InterConf+», 28(137): за матеріалами VII Міжнародної науково-практичної конференції «Теорія і практика науки: ключові аспекти», Рим, Італія, 19-20 грудня 2022 р. С.124-135. DOI: https://doi.org/10.51582/interconf.19-20.12.2022 (входить до наукометричної бази Index Copernicus)</p> <p>8. Кошетар, У., Литвинська, С., & Сібрук, А. Перспективи наукових комунікацій в контексті цивілізаційних викликів в ХХІ століття. Scientific Collection «InterConf+», (26(129), 2022, 106–118. https://doi.org/10.51582/interconf.19-20.10.2022.011 (входить до наукометричної бази Index Copernicus)</p> <p>9. Sibruk A., Lytvynska S., Khalinovska L., Senchylo-Tatlilioglu N., Sibruk V., Stetsyk Kh. The problem of air transport terminology (safety aspect) // Transportation Research Procedia. Volume 63, 2022, Pages 2803-2811. URL: https://www.sciencedirect.com/science/ (видання індексовано в наукометричній базі «Scopus»)</p> <p>10. Ділова українська мова: навч. посіб. / С. В. Литвинська, А. В. Сібрук, Г. І. Онуфрійчук, Х. М. Стецик. Київ : НАУ, 2021. 124 с. URL: https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/54005/5/05_%D0%94%D0%A3%D0%9C_%D0%9F.pdf</p> <p>11. Сібрук А.В., Литвинська С.В. Стилiстичнi фiгури як конвектори лiнгвiстичної композиції наукового тексту. Інформація, комунікація, суспільство 2022 : Матеріали 10-ї Міжнародної наукової конференції ICS-2021. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. С. 121-122. URL: https://drive.google.com/file/d/1aw5eFavhYevKvfPRFM88DK7ocoWsskZk/view</p>
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Лекційна аудиторія, мультимедійний проєктор, аудіо-та відеообладнання.
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Диференційований залік
Кафедра	української мови, історії та інформаційної діяльності
Факультет	Гуманітарно-мистецький факультет

<p>Викладачі</p>	<div data-bbox="555 188 778 479"> </div> <p>СІБРУК Анастасія Володимирівна Посада: в. о. завідувача кафедри Науковий ступінь: кандидат філологічних наук Вчене звання: доцент Профайл викладача: Кафедра української мови, історії та інформаційної діяльності</p> <p>E-mail: anastasiia.sibruk@npp.kai.edu.ua</p> <div data-bbox="555 591 778 882"> </div> <p>ПРИХОДЬКО Оксана Юріївна Посада: доцент Науковий ступінь: кандидат педагогічних наук Вчене звання: доцент Профайл викладача: Кафедра української мови, історії та інформаційної діяльності</p> <p>E-mail: oksana.prykhodko@npp.kai.edu.ua</p>
<p>Оригінальність навчальної дисципліни</p>	<p>Ключові особливості:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ практична орієнтація курсу ➤ навички створення самостійних оригінальних текстів ➤ розвиток навичок володіння професійним мовленням ➤ тренінговий формат навчання.